

9.6.2022

Pasi Lintunen

Datahub palvelusopimukseen liittyvät muutostarpeet

Fingrid Datahub Asiakastoimikunnan kokous 1/2022

Fingrid Datahub Oy, Lökkisepäntie 23, Helsinki

FINGRID
Datahub

Agenda

- Taustat
- Tämänhetkinen sopimuskokonaisuus
- Muutosehdotukset sopimusmateriaaleihin perusteluineen
- Eteneminen

Taustat

Taustat

- Energiavirasto (EV) vahvisti vahvistuspäätöksellään <https://energiavirasto.fi/-/energiavirasto-vahvisti-sahkokaupan-keskitetyn-tiedonvaihdon-palveluehdot> 12.8.2021 sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon (datahub) palvelun ehdot jakeluverkonhaltijoille ja sähkön vähittäismyyjille (Sähkömarkkinaosapuolen palvelusopimus) ajalle 21.2.2022 – 31.12.2022
- Vahvistuspäätöksen mukaisesti
 - Päätös on voimassa 31.12.2022 asti
 - Fingrid Oyj:n on tehtävä hakemus uusista sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon palveluehdoista Energiavirastolle ennen tämän päätöksen voimassaoloajan päättymistä.
- Fingrid Datahub lähettää palvelusopimuksen Energiavirastolle vahvistettavaksi sen jälkeen, kun keskeiset muutosehdotukset on käsitelty Datahubin asiakastoimikunnassa.

Datahubin palvelun sopimukset eri osapuolille

Sähkömarkkinaosapuolen palvelusopimus

- Jakeluverkonhaltijat ja vähittäismyyjät, joiden tulee olla lainsäädännön mukaisesti datahubin palvelun piirissä

Muun verkonhaltijan tiedonvaihotosopimus

- Verkonhaltijat, joilla mittausvastuulla jakeluverkkoon liittyviä rajapistemittauksia
- Verkonhaltijat, jotka ovat oikeutettuja jakeluverkon rajapistemittauksiin

Valtuutetun palvelusopimus

- Palveluntarjoajille, jotka tekevät palveluja loppuasiakkaille valtuutusten kautta

Toimeksisaajan palvelusopimus

- Palveluntarjoajille, jotka tekevät palveluja markkinaosapuolille toimeksiantojen kautta

Muun myyjän palvelusopimus

- Myyjälle, jolla ei ole vähittäismyyntiä (käyttöpaikkoja) jakeluverkkoihin, mutta toimivat jakeluverkoissa olevien tuotantoyksiköiden, jakeluverkon häviöiden tai tasepoikkeaman myyjänä

Energiavirasto
vahvistaa

Sähkömarkkinaosapuolen palvelusopimusmateriaali

- Palvelusopimus
- Liite 1 Palvelukuvaus
- Liite 2 Hinnoittelu
- Liite 3 Palvelutasot
- Liite 4 Testiympäristöt ja niiden vaatimukset
- Liite 5 Tietoturvavaatimukset Datahub-järjestelmän käytölle
- Liite 6 Sertifiointipalvelun vaatimukset
- Liite 7 Osapuolitiedot

Fingrid Datahub
esittää
muutoksia näihin
dokumentteihin

Muutosehdotukset sopimusmateriaaleihin perusteluineen

Muutosehdotukset Palvelukuvaus-liitteeseen

Dokumentti ja kohta	Muutosehdotus	Perustelut
Palvelukuvaus kohta 2.1 Datahubin tehtävät	<p>Datahub suorittaa käyttöpaikan sisäisen netotuslaskennan ja välittää laskennan tulokset tietoihin oikeutetuille osapuolille.”</p> <p>Datahub suorittaa energiayhteisöjen hyvityslaskennat ja välittää lasketut tiedot tietoihin oikeutetuille osapuolille.”</p> <p>Datahub tiedottaa, kouluttaa ja neuvoo markkinaosapuolia vähittäismarkkinoiden tiedonvaihtoon liittyvissä asioissa sekä tuottaa tähän tarvittavan ohjeistuksen (mm. käyttöohjeet).</p>	<p>Lainsäädäntöön perustuen lisätty Fingrid Datahubin tehtävät koskien käyttöpaikan sisäistä netotuslaskentaa ja energiayhteisöjen laskentoja sekä em. tietojen välittämistä osapuolille.</p> <p>Täydennetty, että ohjeistus pitää sisällään myös käyttöohjeet.</p>
Palvelukuvaus kohta 2.2 Sähkönmyyjän tehtävät	<p>Myyjä vastaanottaa laskutuksen perusteena olevat aikasarjatiedot datahub-järjestelmästä</p> <p>Myyjä vastaanottaa kaikkia sen käyttöpaikkoihin liittyviä mitattuja aikasarjatietoja sekä laskennallisia netotukseen ja hyvityslaskentaan liittyviä aikasarjatietoja.”</p> <p>Myyjän tulee toimittaa datahub-järjestelmään vain prosessien ja taseselvityksen kannalta tarpeellisia tapahtumia ja tietoja välttämättä datahub-järjestelmän häiriöiden aiheuttamista, joilla on vaikutusta mm. datahub-järjestelmän saavutettavuuteen. Esimerkiksi myyjän omissa järjestelmissä tehtävät (joukko)muutokset voivat aiheuttaa suuria määriä tapahtumia datahub-järjestelmään ilman, että niillä muutetaan mitään datahub-järjestelmässä hallinnoitavaa tietoa tai että ne olisivat datahub-järjestelmän prosessien kannalta tarpeellisia. Jos datahub-järjestelmään tehdään suuri määrä säännöllisiä kyselyjä myyjän oman järjestelmän tietojen tarkastamiseen ilman, että hyödynnetään sitä varten datahub-järjestelmään rakennettuja erillisiä työkaluja, niin tällaiset tilanteet voivat aiheuttaa järjestelmän vasteaikoihin ja sitä kautta järjestelmän saavutettavuuteen tilapäisiä häiriöitä. Järjestelmän suunnittelussa käytössä ei ole varauduttu edellä kuvatun kaltaisiin käyttötapoihin. Mikäli datahub-järjestelmää käytetään annettujen ohjeiden vastaisesti ja siitä aiheutuu poikkeamia järjestelmän saavutettavuuteen, Datahubilla on oikeus näistä syistä johtuen poiketa erillisessä Palvelutasot-liitteessä kuvatusta saavutettavuustasosta.</p>	<p>Aiempi mittaustiedot korvattu aikasarjatiedolla, koska jatkossa käsittää myös lasketut tiedot.</p> <p>Lainsäädäntöön perustuen lisätty myyjän tehtävät koskien käyttöpaikan sisäisen netotuslaskentaa ja energiayhteisöjen laskentoja sekä em. tietojen vastaanottoa</p> <p>Osapuolen tulee toimittaa datahub-järjestelmään vain tarpeellisia tapahtumia ja tietoa sekä välttää ylimääräisten tietojen toimitusta, jotka voivat aiheuttaa häiriöitä datahubiin ja jotka vaikuttavat datahubin saavutettavuuteen.</p> <p>Jos osapuolet toimittavat esim. ylimääräisiä tietoja ja tällä on vaikutusta datahubin saatavuuteen niin Datahubilla on oikeus poiketa Palvelutasot-liitteen saavutettavuustasosta.</p>

Dokumentti ja kohta	Muutosehdotus	Perustelut
<p>Palvelukuvaus kohta 2.3 Jakeluverkonhaltijan tehtävät</p>	<p>Jakeluverkonhaltija ylläpitää käyttöpaikkatietoja, verkkosopimustietoja, verkkosopimusten tuotetietoja ja energiayhteisötietoja sekä ylläpitää taseselvityksessä tarvittavia rakenteellisia tietoja datahub-järjestelmässä.</p> <p>Jakeluverkonhaltija vastaanottaa laskutuksen perusteena olevat laskennalliset aikasarjatiedot datahub-järjestelmästä.</p> <p>Jakeluverkonhaltija vastaanottaa kaikkia sen käyttöpaikkoihin liittyviä laskennallisia netotukseen ja hyvityslaskentaan liittyviä aikasarjatietoja.</p> <p>Jakeluverkonhaltijan tulee toimittaa datahub-järjestelmään vain prosessien ja taseselvityksen kannalta tarpeellisia tapahtumia ja tietoja välttämättä datahub-järjestelmän häiriöiden aiheuttamista, joilla on vaikutusta mm. datahub-järjestelmän saavutettavuuteen. Esimerkiksi jakeluverkonhaltijan omissa järjestelmissä tehtävät (joukko)muutokset voivat aiheuttaa suuria määriä tapahtumia datahub-järjestelmään ilman, että niillä muutetaan mitään datahub-järjestelmässä hallinnoitavaa tietoa tai että ne olisivat datahub-järjestelmän prosessien kannalta tarpeellisia. Jos datahub-järjestelmään tehdään suuri määrä säännöllisiä kyselyjä jakeluverkonhaltijan oman järjestelmän tietojen tarkastamiseen ilman, että hyödynnetään sitä varten datahub-järjestelmään rakennettuja erillisiä työkaluja, niin tällaiset tilanteet voivat aiheuttaa järjestelmän vasteaikoihin ja sitä kautta järjestelmän saavutettavuuteen tilapäisiä häiriöitä. Järjestelmän suunnitellussa käytössä ei ole varauduttu edellä kuvatun kaltaisiin käyttötapoihin. Mikäli datahub-järjestelmää käytetään annettujen ohjeiden vastaisesti ja siitä aiheutuu poikkeamia järjestelmän saavutettavuuteen, Datahubilla on oikeus näistä syistä johtuen poiketa erillisessä Palvelutasot-liitteessä kuvatusta saavutettavuustasosta.</p>	<p>Kyseiseen kappaleeseen on myös lisätty jakeluverkonhaltijan tehtäviin energiyhteisötietojen ylläpitäminen.</p> <p>Jakeluverkonhaltijan tehtäviin lisätty kyseiset kaksi kappaletta, jotka käsittävät laskennallisten aikasarjatietojen vastaanottamista datahub-järjestelmästä.</p> <p>Osapuolen tulee toimittaa datahub-järjestelmään vain tarpeellisia tapahtumia ja tietoa sekä välttää ylimääräisten tietojen toimitusta, jotka voivat aiheuttaa häiriöitä datahubiin ja jotka vaikuttavat datahubin saatavuuteen. Jos osapuolet toimittavat esim. ylimääräisiä tietoja ja tällä on vaikutusta datahubin saavutettavuuteen niin Datahubilla on oikeus poiketa Palvelutasot-liitteen saavutettavuustasosta.</p>

Muutosehdotukset Palvelutasot-liitteeseen

Dokumentti ja kohta	Muutosehdotus	Perustelut
Palvelutasot kohta 3 Datahub-järjestelmän saavutettavuus	<p>Datahub-järjestelmä on saavutettavuudeltaan 24/7 järjestelmä eli se on käytettävissä 24 tuntia vuorokaudessa seitsemänä päivänä viikossa. Poikkeuksena datahub-järjestelmän saavutettavuudelle 24/7 on sen ennalta suunnitellut huoltokatkot sekä ennalta odottamattomat häiriötilanteet.</p> <p>Mikäli datahub-järjestelmää käytetään annettujen ohjeiden vastaisesti ja siitä aiheutuu poikkeamia järjestelmän saavutettavuuteen, Datahubilla on oikeus näistä syistä johtuen poiketa tässä liitteessä kuvatusta saavutettavuustasosta.</p>	<p>Korvattu käytettävyys saavutettavuudella kyseisissä kohdissa. Perustuen mm. terminologiaan niin kyseessä on saavutettavuus, jolla tarkoitetaan aikaa, jona järjestelmä on saavutettavissa ja käytettävissä.</p> <p>Palvelukuvaus-liitteen mukaisesti osapuolen tulee toimittaa datahub-järjestelmään vain tarpeellisia tapahtumia ja tietoa sekä välttää ylimääräisten tietojen toimitusta, jotka voivat aiheuttaa häiriöitä datahubiin ja jotka vaikuttavat datahubin saatavuuteen. Jos osapuolet toimittavat esim. ylimääräisiä tietoja ja tällä on vaikutusta datahubin saatavuuteen niin Datahubilla on oikeus poiketa Palvelutasot-liitteen saavutettavuustasosta. Tämä on tarpeen täsmentää myös tähän Palvelutasot-liitteeseen, jossa palvelutasot määritetään.</p>
4 Datahub-järjestelmän tukipalvelumalli	Datahub-järjestelmän tukipalvelumalli käsittää palvelutuen häiriötilanteissa. Datahub palvelee asiakkaita ensisijaisesti Datahub Tukipalvelun kautta, mutta palvelua annetaan myös puhelimitse sekä sähköpostitse.	Lisätty lauseeseen, että palvelua annetaan myös sähköpostitse
4.1.2 Datahub-järjestelmän häiriöistä viestiminen ja toimenpiteet häiriötilanteissa	<p>Asiakkaiden tulee tiedon vastaanoton jälkeen välittömästi käynnistää tarpeelliset toimenpiteet häiriötilanteen aikaisen toiminnan hallitsemiseksi.</p> <p>Häiriöiden selvittäminen ja ratkaiseminen jatkuvat keskeytyksettä eri portaiden tukihenkilöiden kanssa tukipäivystyksen palveluaikojen puitteissa.</p>	<p>Lisätty kyseinen toinen kappale. Asiakkaille on velvoite käynnistää omat tarpeelliset toimenpiteet häiriötilanteen aikaisen toiminnan hallitsemiseksi sen jälkeen, kun Datahub on viestinyt häiriöistä asiakkaille.</p> <p>Korjattu, että tarkoitetaan palveluaikojen aikaisemman käytettävyysaikojen sijaan.</p>
4.4 Datahub-järjestelmään tehtävien päivitysten aiheuttamat katkot markkinoiden tarpeisiin	Näitä katkoja pyritään tekemään ensisijaisesti palveluaikojen ulkopuolella eikä niitä lasketa mukaan datahub-järjestelmän saavutettavuusvaatimuksiin.	Kyseisen kappaleen kyseiseen lauseeseen korvattu saavutettavuusvaatimus käytettävyysvaatimusten sijaan.

Muutosehdotukset Sertifiointipalvelun vaatimukset -liitteeseen

Dokumentti ja kohta	Muutosehdotus	Perustelut
1 Johdanto	Datahubin Sertifiointipalvelun tarkoituksena on todentaa, että asiakkaiden datahubin b2b-rajapintaa käyttävät tietojärjestelmäratkaisut toimivat yhteensopivasti datahub-järjestelmän kanssa.	Kohdan toiseen kappaleeseen on täsmennetty, että datahubin b2b-rajapintaa käyttävät tietojärjestelmäratkaisut toimivat yhteensopivasti datahub-järjestelmän kanssa. Esimerkiksi ainoastaan käyttöliittymää käyttäviltä myyjiltä ei edellytetä sertifiointumista.
2 Datahubin sertifiointipalvelu	Sertifiointipalvelussa on määritelty prosessiroolikohtaiset käyttötapaukset, jotka Asiakkaan tulee läpäistä hyväksytysti saadakseen oikeuden kytkeytyä Datahubin tuotantojärjestelmään ja suorittaa tuotannollisia liiketoimintaprosesseja datahub-järjestelmässä, järjestelmän tarjoamien teknisten rajapintojen kautta. Palvelu sisältää myös vapaaehtoisia käyttötapauksia, jotka eivät kuulu pakollisina sertifiointin laajuuteen.	Kyseiseen kappaleeseen on lisätty viimeinen lausu siitä, että sertifiointipalvelu pitää sisällään myös osapuolille tarjottuja vapaaehtoisia käyttötapauksia, jotka eivät kuulu pakollisina sertifiointin laajuuteen.

Eteneminen

- Sähkömarkkinaosapuolen palvelusopimus lähetetään Energiavirastolle vahvistettavaksi kesäkuussa 2022
- Yksikköhinnat vuodelle 2023 ilmoitetaan toimialalle palvelusopimuksen mukaisesti marraskuun 2022 loppuun mennessä

Kiitos!

Fingrid Datahub Oy

c/o Fingrid Oy Lökkisepäntie 21

00620 Helsinki

PL 530, 00101 Helsinki

Puh. 030 395 5000

Y-tunnus: 2745543-5

www.fingrid.fi

FINGRID
Datahub